

01.11.2020

ÖDEMiŞ TİCARET ODASI TARIM VE HAYVANCILIKTA MAKİNA SANAYİSİ SEKTÖR RAPORU

Sektöre Dair İstatistikler ve

Önermeler

Değerli Üyemiz,

Ödemiş Ticaret Odası olarak vizyonumuz gereği dış ticaret faaliyetlerinde üyelerimiz için teşvik edici olmak ve yol gösterici olmak öncelikli hedeflerimizdendir. Siz değerli üyelerimizin ürettiği mallar ve sektörler göz önünde bulundurularak, Odamızca çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Covid-19 nedeniyle geçirdiğimiz zor zamanların ülkemiz ve ekonomimiz için en az hasar verici şekilde geçmesi temennimizdir. Bizler de üyelerimizin ürettiği ürünlerin satış pazarlarını doğru analiz ederek, bu süreci en az hasarla atlatalarına adına yanlarındayız.

İhracata yönelik atılacak adımlarda Devlet teşviklerinden faydalanılabilir. T.C. Ticaret Bakanlığımızın oluşturduğu <https://kolaydestek.gov.tr/> adresinde, ihracat yaparken müşteri bulmaktan yurt dışında reklam vermeye, fuarlara katılmaktan müşterilerin için uygun kredi bulmaya kadar sayısız desteğin ayrıntıları bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında Odamızın da İhracat Destek Birimi hizmeti ile üyelerimizin doğru bilgiye ulaşmalarını sağlamaktayız.

Artan döviz kurları ve zaman zaman ülkemizde yaşanan ekonomik daralmalar nedeniyle müşteri portföyünde çeşitlilik oluşturmak, işletmemizin geleceği ve dış tehditlere karşı adeta sigorta niteliğindedir. Bilinmelidir ki ihracat, şirketimizi kurumsal ve yönetsel olarak geliştirdiği gibi global nitelikte işletme olmamızı da sağlayacaktır. Değişen ve gelişen ticari hayatın şartlarında gerisinde kalmamak adına önem arz etmektedir. İhracat yapılırken dikkat edilmesi gereken iki önemli konu vardır. Bunlardan birincisi gönderilen malın kalitesindeki tutarlılık, ikincisi ise ambalajlamada gönderilen ülkenin kriterlerine uygunluktur. Kalıcı ve sağlam temelli ihracat köprüleri oluşturabilmek için bu iki konu üzerinde hassasiyetle durulması gerekmektedir.

Tarım sektörü dünya nüfusunun beslenme ihtiyacını karşılayarak nesillerin devam etmesini sağlaması nedeniyle, sanayi sektöründe hammadde ihtiyacının karşılanması nedeniyle, diğer yandan ülke ekonomisine istihdama da büyük katkı sağlaması nedeniyle çok önemli bir konumdadır. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tarımsal üretim doğa koşullarına bağlı, risk ve belirsizliği oldukça yüksek bir ekonomik faaliyettir. Bu nedenle de tarımsal faaliyetlerde verimlilik ve zaman çok önemlidir. Tarım sektöründeki kullanılan teknoloji bu noktada hayatımızda büyük öneme sahiptir ve desteklenmesi gereken noktadadır. Tarım sektöründe kullanılmak üzere üretilen makinaların iç pazarda olduğu kadar ihracatta da karşılığını bulması gerekmekte ve ihracat kanallarının araştırılması gerekmekte.

Ülkemiz ve şirketlerimiz adına her geçen gün daha da önem arz eden ihracat potansiyelimizi arttırmak adına yaptığımız bu çalışmanın da hayırlı olmasını diler, ihracatla ilgili karşılaştığımızda bir zorluk olduğunda her zaman yanınızda olduğumuzu bilmenizi isteriz.

Saygılarımla,

Ödemiş Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
Rıfat Eriş

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	3
KISALTMALAR	4
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	5
TABLolar LİSTESİ	7
GİRİŞ.....	8
1. Küresel Ölçekte Tarım Sektörünün Durumu	9
2. Tarım Sektörüne Dair İhracat ve İthalat Verileri	10
2.1. Bölgede Üretilen Tarım Makine ve Ekipman GTIP Kodları	10
2.1.1. Vakum Pompaları Dünya İhracat ve İthalat Verileri	11
2.1.2. Tırmıklar, Skarifikatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinaları İhracat ve İthalat Verileri.....	19
2.1.3. Ekim ve dikim makinaları	26
2.1.4. Kök ve Yumru Hasat Makinalarının Dünya ve Türkiye İhracat ve İthalat İstatistiği	34
3.Sektöre Dair Değerlendirmeler ve Devlet Destekleri.....	40
3.1. Sektör Değerlendirmesi	40
3.2. Devlet Destekleri ve Marka Kalite Yönetimi Hakkında	41
KAYNAKLAR.....	43

KISALTMALAR

ITC: International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi)

EIB:Ege İhracatçı Birlikleri

OAİB : Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri

POMSAD : Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneđi

TARMAKBİR : Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliđi Derneđi

MAKFED : Türkiye Makine Federasyonu

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	11
Şekil 2. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	12
Şekil 3. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar).....	14
Şekil 4. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	15
Şekil 5. 841410 – Vakum Pompalar için İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler.....	17
Şekil 6. 841410 – Vakum Pompalar için 2020 Yılında Türkiye'nin İhracat Yaptığı Ülkeler.....	18
Şekil 7. 843229 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	19
Şekil 8. 843229 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	20
Şekil 9. 843229 GTIP Kodlu Ürünler İçin 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	22
Şekil 10. 843229 GTIP Kodlu Ürünler İçin 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	22
Şekil 11. Türkiye'nin 843229 GTIP Kodu İçin İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler....	24
Şekil 12. 843229 GTIP Kodlu Ürünün İzmir İli İhracat İstatistiği	25
Şekil 13. 843230 GTIP Kodu için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	26
Şekil 14. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	27
Şekil 15. 843230 GTIP Kodu için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	29
Şekil 16. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	30

Şekil 17. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında Türkiye'nin İhracat Yaptığı Ülkeler.....	32
Şekil 18. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	34
Şekil 19. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	35
Şekil 20. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)	37
Şekil 21. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%).....	37
Şekil 22. Türkiye'nin 843353 GTIP Kodu için İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler	39

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Tarım Sektöründe Kullanılan Makine Ve Ekipman Ürün Listesi	10
Tablo 2. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin 2019 Yılı İstatistik Verileri	13
Tablo 3. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin 2019 Yılı İstatistik Verileri	16
Tablo 4 . 843229 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 20 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	21
Tablo 5. 843229 GTIP Kodu İçin İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	23
Tablo 6. 843230 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 20 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	28
Tablo 7. 843230 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	31
Tablo 8. 843230 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	33
Tablo 9. 843353 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 15 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	36
Tablo 10. 843353 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri	38

GİRİŞ

Tarım, insanlığın toplu ve yerleşik hayata geçişinde büyük rolü üstlenmiş ve insanların temel geçim kaynağı olmuştur. Eskiden, tarım insan eliyle yapılmaktayken, yıllar içinde basit aletlerin kullanımıyla gelişme göstermeye başlamıştır. Sanayi devriminden sonra makinaların kullanımıyla ve teknolojinin gelişmesiyle sektör de kendi içinde ilerleme kaydetmiştir. Basit tarım aletleri yerini teknolojik aletlere bırakarak her geçen gün gelişme göstermiştir. Tarımda teknolojik alet ve makinelerin kullanılmaya başlanması, kaliteli ve verimli ürünlerin üretiminin artmasına ve zamanın verimli kullanılmasına ve işçilerin daha rahat çalışmasına olanak sağlamıştır. Aynı zamanda artan dünya nüfusu, tarımla uğraşan nüfusun ve arazilerin azalması ve giderek tükenen su kaynakları düşünüldüğünde, tarımda teknolojinin kullanımını daha da önem kazanmıştır. Az iş gücü ile kısa sürede daha çok ürün üretebilmek, toprağı doğru ekip biçmek, toprak verimini arttırmak tarımda öncelikli hale gelmiştir. Tarım, traktörlerin, ekim makinelerinin ve hasat makinelerinin kullanılmaya başlanmasıyla, tarımsal üretimde kalite ve verimin nasıl yükseldiğini göstermektedir.

Bu bağlamda, bu rapor aracılığıyla Tarım Ve Makina Sanayisi' nin dünya ticaretindeki yeri, gelişimi, pazar hacmi, miktara ya da ekonomik değere bağlı olarak artış veya azalış durumları ile birlikte ithalatçı ve ihracatçı konumundaki ülkeler, Türkiye'nin dünya pazarındaki konumu gibi detaylara dair bilgi aktarılması amaçlanmaktadır.

1. Küresel Ölçekte Tarım Sektörünün Durumu

Tüm ülkelerin temel geçim kaynağı olan tarım, günden güne artan nüfus ve azalan kaynaklar düşünüldüğünde daha da önem kazanmaktadır. Bir çok sektörde olduğu gibi tarımda da teknolojinin önemi her geçen gün artmaktadır. Tarım da makinelerin kullanılmaya başlanması ile normalde insan gücüyle yapılması uzun zaman alabilecek işlerin kısa süre içinde ve kolayca yapılabilmesi sağlanmıştır. Aynı zamanda tarımda verimliliğin artırılması ve üretim maliyetinin düşürülmesinde de etkili olmuştur. Tarımsal potansiyelin değerlendirilmesinde, verimliliğin sağlanmasında ve maliyetlerin düşürülmesinde önemli rol oynayan tarım makine ve ekipman imalatçıları, ithalat yerine üretimin daha çok desteklenmesi gerekmektedir.

Tarım sektörü, ülke nüfusunun beslenmesinin sağlaması, milli gelire ve istihdama katkı sağlaması, sanayi sektörünün hammadde ihtiyacını karşılaması, sanayiye sermaye aktarması, ihracata doğrudan ve dolaylı katkıda bulunması gibi nedenlerden dolayı, tarım ekonomimizde vazgeçilmez bir sektördür. Tarım sadece kendi sektörünü değil, ürettiği temel ürünler ile ülkeyi doğrudan etkilemektedir. Sağlıklı çevrenin oluşması ve ekolojik dengelerin korunması ve sürdürülebilirliği düşünüldüğünde tarım sektörünün ve bu sektördeki gelişmelerin önemi bir kere daha anlaşılmaktadır.

Sektörde büyük, orta ve küçük ölçekli olmak üzere önemli sayıda firmalar bulunmaktadır. TUI kayıtlarına göre (2018) 1464 firma imalatçı olarak sektörde faaliyet göstermektedir. (NACE 2830). Bu yönüyle makine sektöründe en çok girişimci sayısının olduğu dördüncü sektör, tarım makineleri sektörüdür. Sektörde faaliyet gösteren imalatçı firma sayısı Tarım ve Orman Bakanlığı'nın kayıtlarına göre 1115 adettir (2016). TOBB kayıtlarında ise bu sayı 770'tir (Ekim 2019)

2. Tarım Sektörüne Dair İhracat ve İthalat Verileri

2.1. Bölgede Üretilen Tarım Makine ve Ekipman GTIP Kodları

Tarım sektöründe teknolojinin ilerlemesi ve yapılacak işlerin çeşitliliği bakımından farklı makine ve ekipman kullanımları bulunmaktadır. Ekilecek ya da biçilecek fide, tohum ve gübre çeşitliliği nedeniyle bazı makineler farklılık gösterse de uluslararası pazarda ortak GTIP kodlarına sahiptirler.

Tablo 1.Tarım Sektöründe Kullanılan Makine Ve Ekipman Ürün Listesi

GTİP NO	GTİP Açıklaması
841410	Vakum Pompaları
843229	Tırmıklar, Skarifkatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinaları
843230	Ekim ve dikim makinaları
843353	Kök Ve Yumru Hasat Makinaları

Kaynak : DAİB

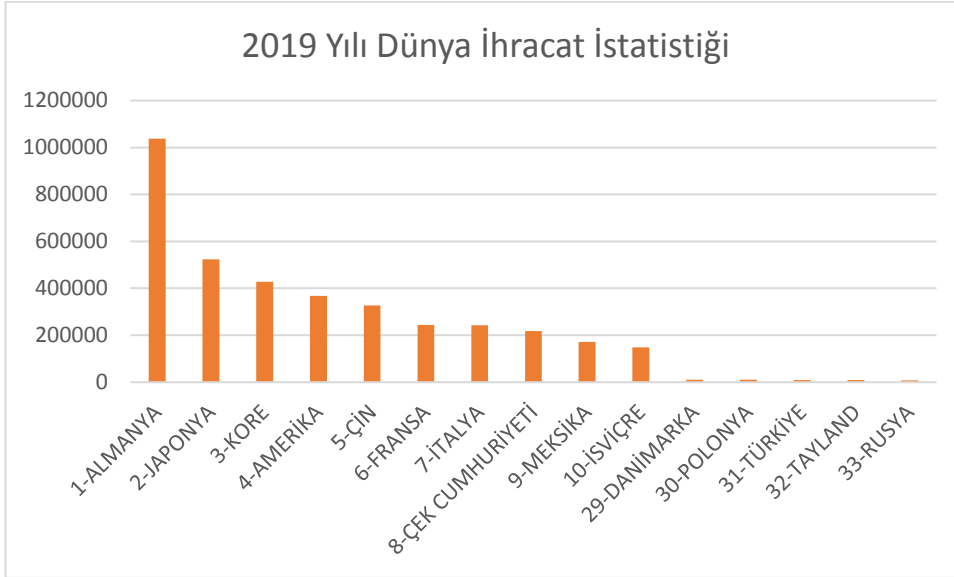
Ödemiş, Kiraz ve Beydağ bölgesi düşünüldüğünde en çok üretilen ve tarım sektöründe kullanılan makinelerin uluslararası ticarete kullanılan GTIP kodları yukarıdaki gibi yer almaktadır. (Tablo1).

2.1.1. Vakum Pompaları Dünya İhracat ve İthalat Verileri

Birçok makine teçhizatında kullanılan vakum pompaları, kullanım alanlarına göre farklılık gösterse de 841410 GTIP kodu altında ihracat ve ithalatı yapılmaktadır.

Vakum pompalarının, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ihracat değeri 4,677,794 bin USD olarak görülmektedir (*ITC ihracat istatistikleri*). 2019 yılında dünyada en çok ihracat yapan ilk 10 ülkenin sıralaması, ihracat değerleri ve dünya ihracatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (*Şekil 1, Şekil 2, Tablo 2*).

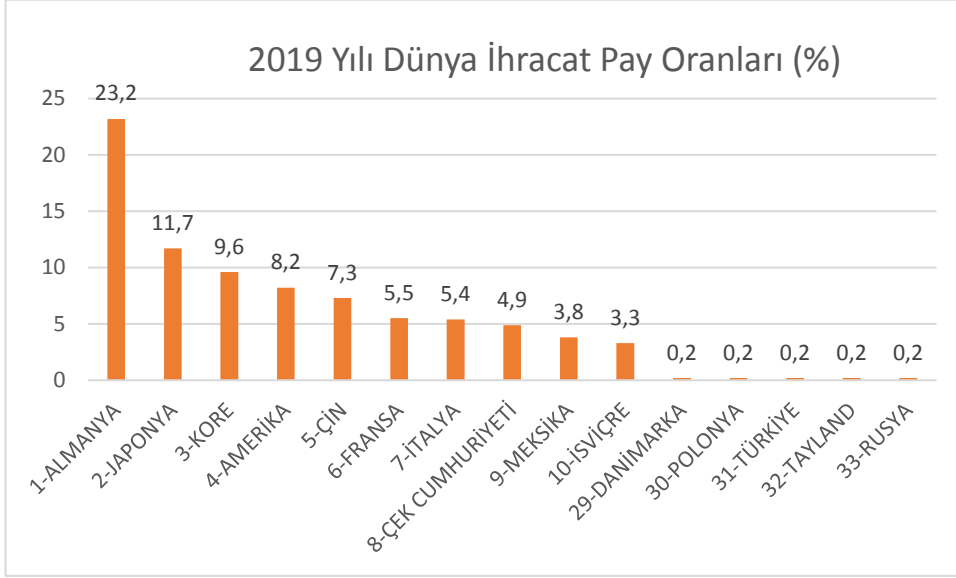
Şekil 1. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

Uluslararası ölçekte 2019 yılında en çok ihracat gerçekleştiren ilk 10 ülkenden ilk sırada yer alan ülkeler Almanya, Japonya ve Kore'dir. Türkiye ise dünya sıralamasında 31.sırada yer almaktadır. Danimarka, Polonya Türkiye'nin iki üst sırasında yer almakta, Tayland ve Rusya ise alt sırasında yer almaktadır.

Şekil 2. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 Yılında en çok ihracat değerlerine sahip olan ilk 10 ülke dünya pazarının %82,9 unu oluşturmaktadır ve alt kırılımları yukarıdaki grafikte yer almaktadır (Şekil 2). Uluslararası ölçekte ülkelerin ihracat pay oranları birbirine yakınlık göstermektedir. Almanya, Japonya ve Kore pazarda en büyük paya sahiptirler. Türkiye ise sektörde dünya ihracat pazarının %0,2 lik kısmını temsil etmektedir. Türkiye, Danimarka, Polonya, Tayland ve Rusya ile birbirine yakın pay oranlarına sahiptir.

Tablo 2. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin 2019 Yılı İstatistik Verileri

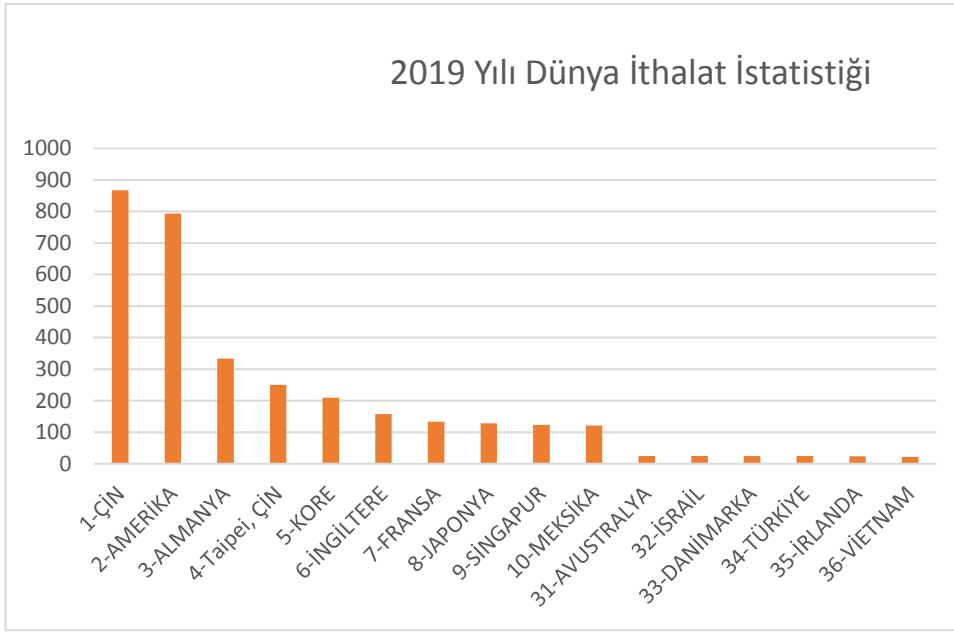
	İhracatçılar	2019 Yılı Dünya İhracat İstatistiği	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya İhracatındaki payı (%)
1	ALMANYA	1037297	-10	23,2
2	JAPONYA	523763	-16	11,7
3	KORE	428060	-7	9,6
4	AMERİKA	367458	7	8,2
5	ÇİN	327121	6	7,3
6	FRANSA	243722	-15	5,5
7	İTALYA	241775	7	5,4
8	ÇEK CUMHURİYETİ	217981	-1	4,9
9	MEKSİKA	171334	-19	3,8
10	İSVİÇRE	148014	-5	3,3
29	DANİMARKA	10796	14	0,2
30	POLONYA	10295	-8	0,2
31	TÜRKİYE	8886	-13	0,2
32	TAYLAND	8747	-12	0,2
33	RUSYA	8287	-2	0,2

Kaynak: ITC, 2019

2018-2019 yıllık ihracatta değer artışları incelendiğinde son 1 yılda en fazla büyüme oranına sahip ülkeler Danimarka, Amerika, Çin ve İtalya'dır. Türkiye bir önceki yıla göre %13 lik gerileme göstermiştir. Türkiye'nin sıralamada yakın rakiplerinden sadece Danimarka ihracatında %14 lük artış yaşarken diğer rakiplerinde gerileme görülmektedir.

Vakum pompalarının, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ithalat değeri 4,677,794 bin USD olarak görülmektedir (*ITC ihracat istatistikleri*). 2019 yılında dünyada en çok ithalat yapan ilk 10 ülkenin sıralaması, ithalat değerleri ve dünya ithalatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (*Şekil 3, Şekil 4, Tablo 3*).

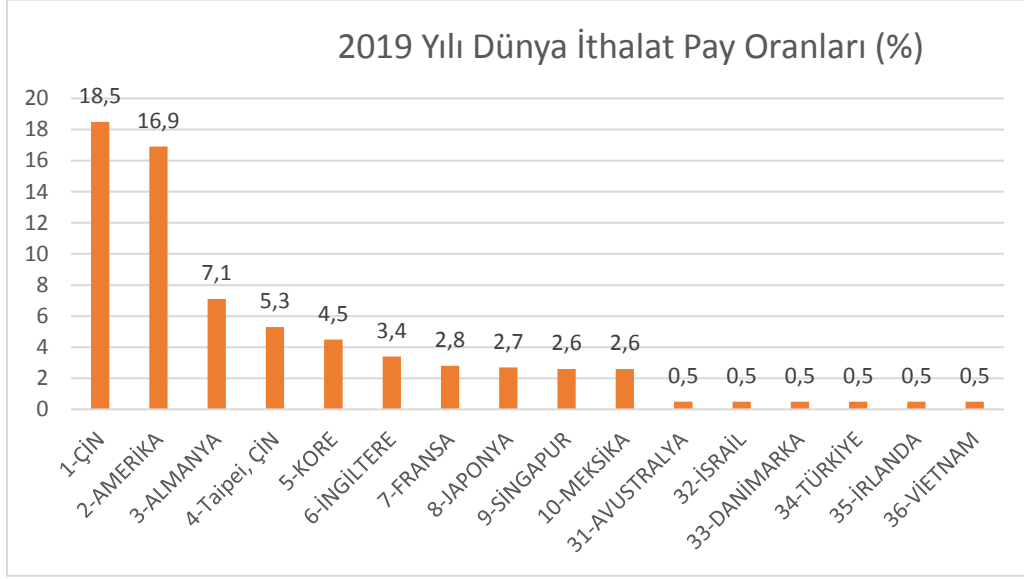
Şekil 3. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

Uluslararası ölçekte 2019 yılında en çok ithalat gerçekleştiren ilk 10 ülkeden ilk sırada yer alan ülkeler Çin, Amerika ve Almanya'dır. Türkiye ise dünya sıralamasında 34.sırada yer almaktadır. Avustralya, İsrail ve Danimarka Türkiye'nin hemen üstünde 31, 32 ve 33. Sıralarda yer alırken, 35.sırada İrlanda ve 36.sırada Vietnam yer almaktadır. Türkiye üst ve alt sıralarında yer alan ülkelerle birbirlerine yakın ithalat değerlerine sahiptirler.

Şekil 4. 841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 Yılında en çok ithalat değerlerine sahip olan ilk 10 ülke dünya pazarının %66,4 ünü oluşturmaktadır ve alt kırılımları yukarıdaki grafikte yer almaktadır (Şekil 4). Uluslararası ölçekte ülkelerin ihracat pay oranları birbirine yakınlık göstermektedir. Çin ve Amerika pazarda en büyük paya sahiptirler. Türkiye ise sektörde dünya ithalat pazarının %0,5 lik kısmını temsil etmektedir. Türkiye, Avustralya, İsrail, Danimarka, İrlanda ve Vietnam ile birbirine yakın pay oranlarına sahiptir.

Tablo 3.841410 – Vakum Pompalar için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin 2019 Yılı İstatistik Verileri

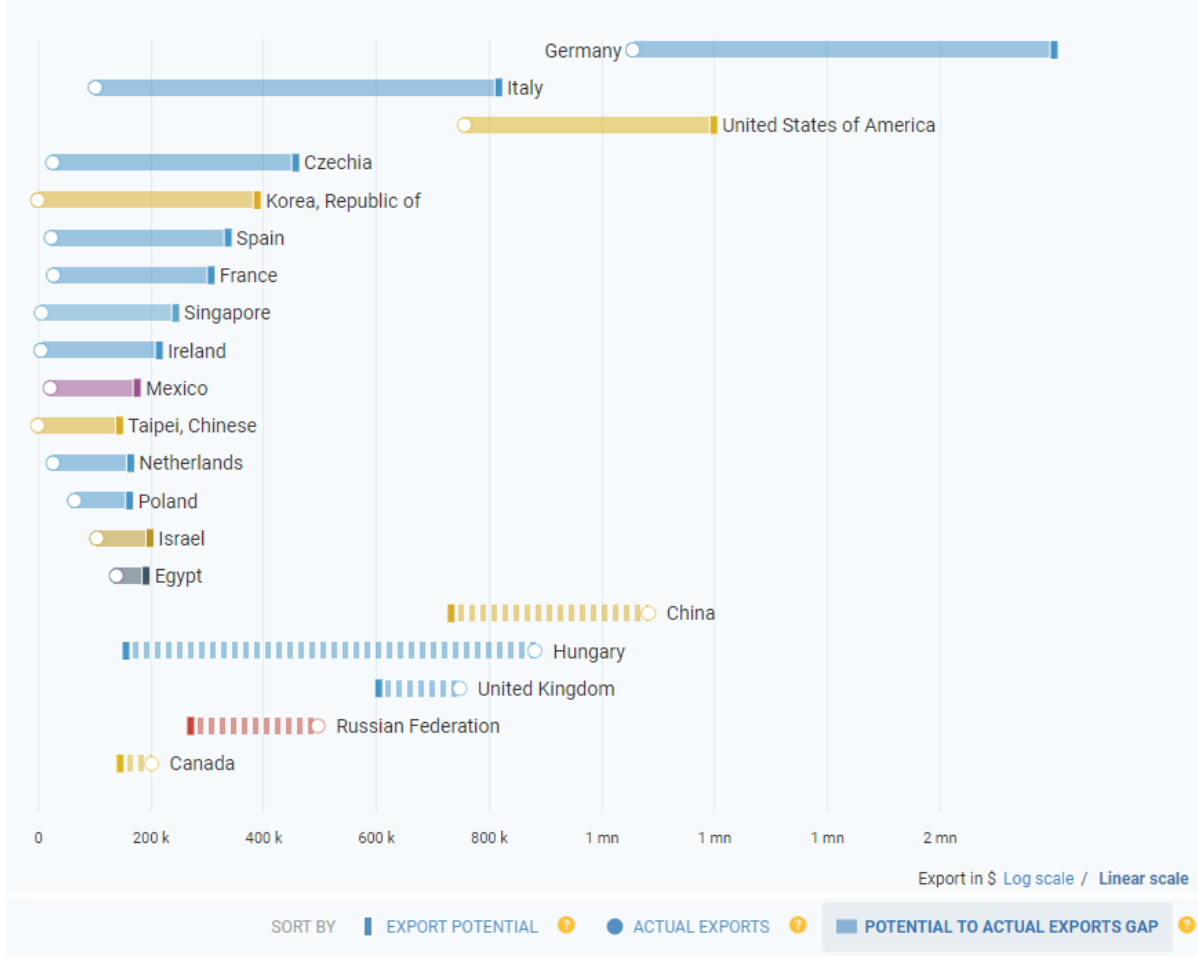
	İthalatçılar	2019 Yılı Dünya İhracat İstatistiği	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ihracatındaki payı (%)
1	ÇİN	866,789	-17	18,5
2	AMERİKA	792,722	-6	16,9
3	ALMANYA	333,367	4	7,1
4	Taipei, ÇİN	250,041	20	5,3
5	KORE	208,868	-27	4,5
6	İNGİLTERE	157,68	0	3,4
7	FRANSA	133,294	-3	2,8
8	JAPONYA	127,837	-13	2,7
9	SİNGAPUR	123,421	-9	2,6
10	MEKSİKA	121,275	-3	2,6
31	AVUSTRALYA	24,488	0	0,5
32	İSRAİL	24,478	-49	0,5
33	DANİMARKA	24,15	0	0,5
34	TÜRKİYE	24,04	-17	0,5
35	İRLANDA	23,313	-15	0,5
36	VİETNAM	21,736	46	0,5

Kaynak: ITC, 2019

2018-2019 yıllık ithalatta değer artışları incelendiğinde son 1 yılda en fazla büyüme oranına sahip ülkeler Taipei-Çin, Vietnam ve Almanya'dır. Türkiye bir önceki yıla göre %17 lik gerileme göstermiştir. İthalat ve ihracatta dünya pazarında yer alan ülkelerin dünya sıralamaları yakınlık göstermektedir. Hem ithalat hem de ihracat yapabilmektedirler. Bu durum ürünün işlevselliğine ve kullanım alanlarına göre talep gördüğünü göstermektedir.

Uluslararası ihracat pazarında Türkiye 34.sırada yer almaktadır. Son 1 yılda ihracat ve ithalat yüzdelerinde gerileme olsa da Türkiye'nin ihracat sıralaması ithalata göre üst sıralarda yer almaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin ihracata biraz daha yönelerek yeni hedef pazarları bularak pay oranını yükseltmesi gerekmektedir.

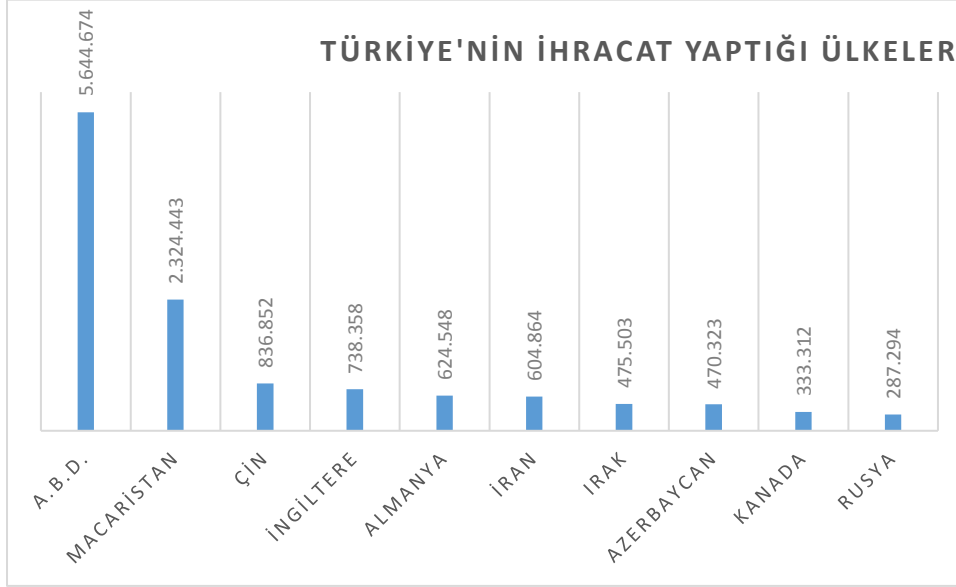
Şekil 5. 841410 – Vakum Pompalar için İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler

Kaynak: ITC, 2019

Türkiye'nin 841410 Vakum pompası ihracatı için en büyük potansiyele sahip pazarları Almanya, Amerika ve İtalya'dır. Almanya'nın ihracat potansiyeli yüksek olup 730.8 bin dolarlık daha ek ithalat yapılabileceği öngörülmektedir. Çin, İngiltere, Rusya, Macaristan ve Kanada ise öngörülen ihracat potansiyellerinin üzerine çıkarak beklenenin üzerinde ithalat gerçekleştirmişlerdir.

Şekil 6. 841410 – Vakum Pompalar için 2020 Yılında Türkiye'nin İhracat Yaptığı Ülkeler

Kaynak: POMSAD, 2020

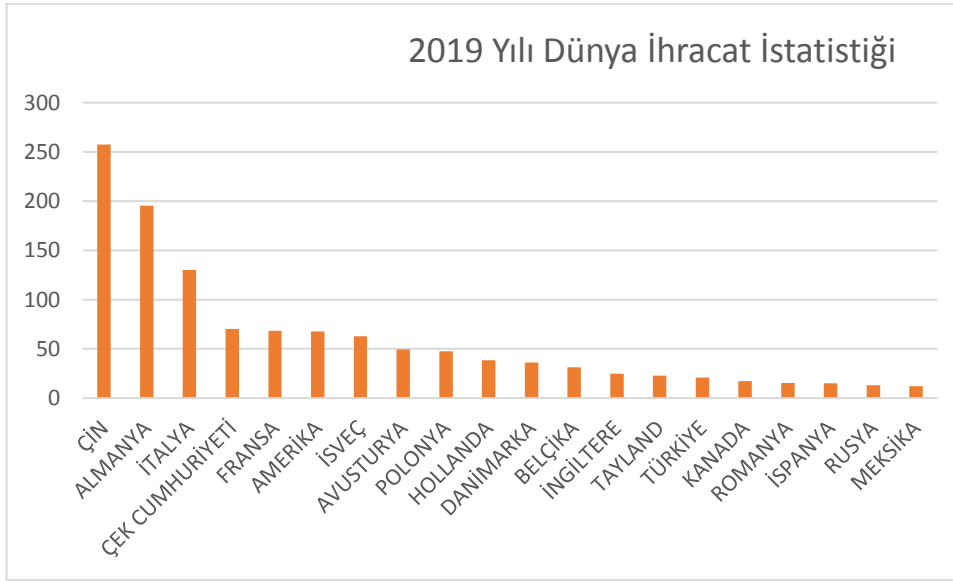
Türkiye, 2020 yılında en fazla ihracatı Amerika'ya ve Macaristan'a yapmıştır. Teknoloji ve parça üretiminde bir çok ülkeye ihracat gerçekleştiren Çin ise , Türkiye için 3.sırada yer almaktadır. Uzak kıta olarak yer alan Amerika ve Çin'e yapılan ihracatlar hedef pazarın büyüklüğünden dolayı getirisi olduğu düşünülmekte ve yeni müşteri için potansiyeli olabilecek ülkeler katagorisinde değerlendirilmektedir. Türkiye kendisine yakın olan Avrupa ülkelerinde de belli bir pazar payına sahip olsada ilerisi için doğru stratejiler uygulanırsa ihracatını arttırabileceği öngörülmektedir.

2.1.2. Tırmıklar, Skarifikatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinaları İhracat ve İthalat Verileri

Tırmıklar, Skarifikatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinalarının uluslararası ticarete kullanılan GTIP kodu 843229 ‘dur.

Bu GTIP kodu altında ticaret yapılan ürünlerin, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ihracat değeri 1,291,083 bin USD olarak görülmektedir (ITC ihracat istatistikleri). 2019 yılında dünyada en çok ihracat yapan ilk 20 ülkenin sıralaması, ihracat değerleri ve dünya ihracatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (Şekil 7, şekil 8, tablo 4)

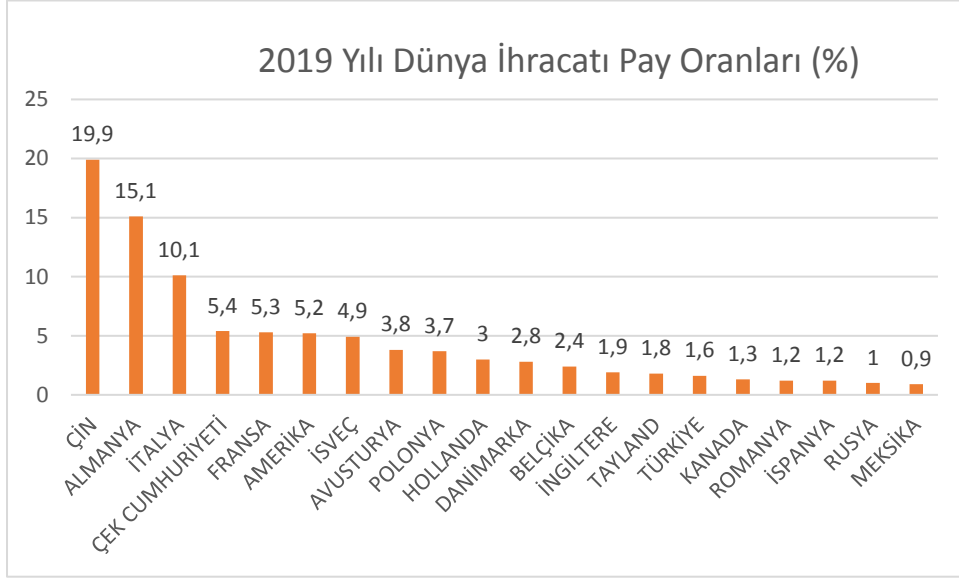
Şekil 7. 843229 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

Uluslararası ölçekte 2019 yılında en çok ihracat gerçekleştiren ilk 20 ülkeden ilk sırada yer alan ülkeler Çin, Almanya ve İtalya’dır. Türkiye ise dünya sıralamasında 14.sırada yer almaktadır. Türkiye’yi, Kanada ve Romanya takip etmektedir. Tayland ve İngiltere ise Türkiye’nin hemen üst sıralarında yer almaktadır.

Şekil 8. 843229 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 Yılında en çok ihracat değerlerine sahip olan ilk 20 ülke dünya pazarının %92,5 ini oluşturmaktadır ve alt kırılımları yukarıdaki grafikte yer almaktadır (Şekil 8). İhracatta en fazla paya sahip olan iki ülke Çin ve Almanya'dır. İtalya ise bu ülkeleri bir sıra arkadan takip etmektedir. Diğer ülkelerin ihracat pay oranları birbirine yakınlık göstermektedir. Türkiye ise sektörde dünya ihracat pazarının %1,6 lık kısmını temsil etmektedir. Türkiye, İngiltere, Tayland ile birbirine yakın pay oranlarına sahiptir.

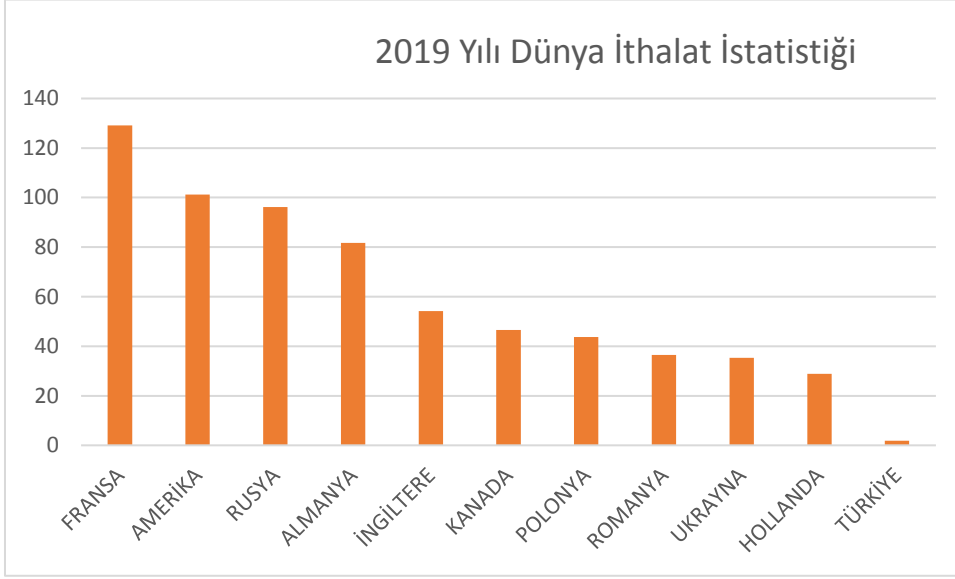
Tablo 4 . 843229 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 20 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

	İhracatçılar	2019'da ihraç edilen değer (bin ABD doları)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ihracatındaki payı (%)
1	ÇİN	257,414	-17	19,9
2	ALMANYA	195,545	-9	15,1
3	İTALYA	129,938	-7	10,1
4	ÇEK CUMHURİYETİ	70,343	0	5,4
5	FRANSA	68,413	-9	5,3
6	AMERİKA	67,67	-12	5,2
7	İSVEÇ	62,935	-9	4,9
8	AVUSTURYA	49,391	-5	3,8
9	POLONYA	47,619	-6	3,7
10	HOLLANDA	38,439	15	3
11	DANİMARKA	35,992	-1	2,8
12	BELÇİKA	31,171	0	2,4
13	İNGİLTERE	24,646	-13	1,9
14	TAYLAND	22,933	-9	1,8
15	TÜRKİYE	20,83	10	1,6
16	KANADA	17,177	-19	1,3
17	ROMANYA	15,297	-7	1,2
18	İSPANYA	15,121	0	1,2
19	RUSYA	13,156	15	1
20	MEKSİKA	12,195	-5	0,9

Kaynak: ITC, 2019

2018-2019 yıllık ihracatta değer artışları incelendiğinde son 1 yılda birçok ülkenin ihracatında düşme olmasına rağmen Hollanda ve Rusya %15 lik artış göstermektedir. Türkiye %10 luk artış ile 15.sırada yer almaktadır. Türkiye'nin ihracatta ortak paya sahip olduğu en yakın rakipleri İngiltere, Tayland, Kanada ve Romanya 2018-2019 yılları arasında ihracat değerlerinde azalma yaşamıştır. Türkiye doğru strateji oluşturduğu takdirde , bu ülkerin değer azalışlarını kendisi için avantaja çevirebileceği öngörülmektedir.

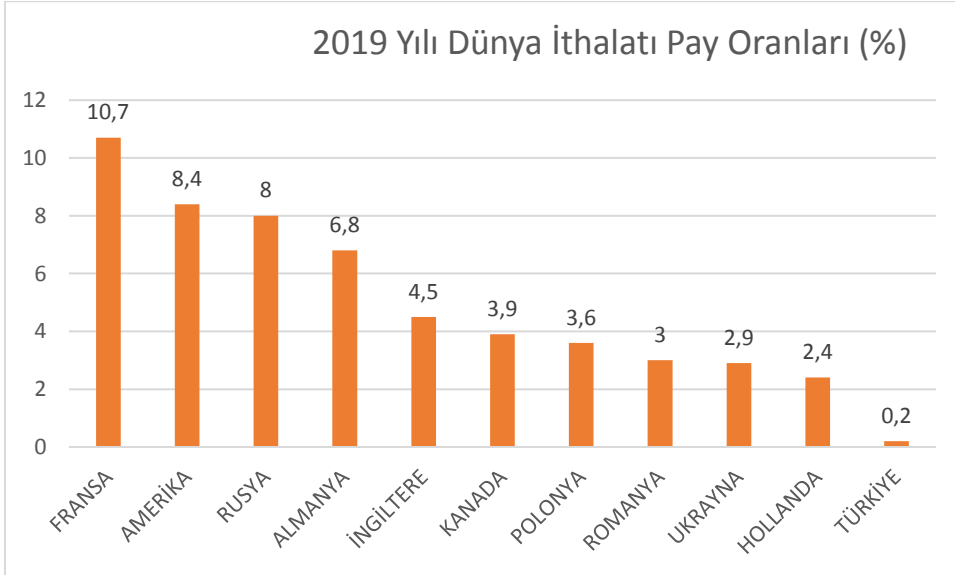
Şekil 9. 843229 GTIP Kodlu Ürünler İçin 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılında dünyada yapılan ithalat değerleri incelendiğinde, en çok ithalat yapan ülkelerin Fransa, Amerika ve Rusya olduğu görülmektedir. Diğer ülkeler ise birbirine yakın oranlarda ithalat yapmaktadır.

Şekil 10. 843229 GTIP Kodlu Ürünler İçin 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılında Türkiye dünya ithalatında 68.sırada yer alarak %0,2 lik orana sahiptir.

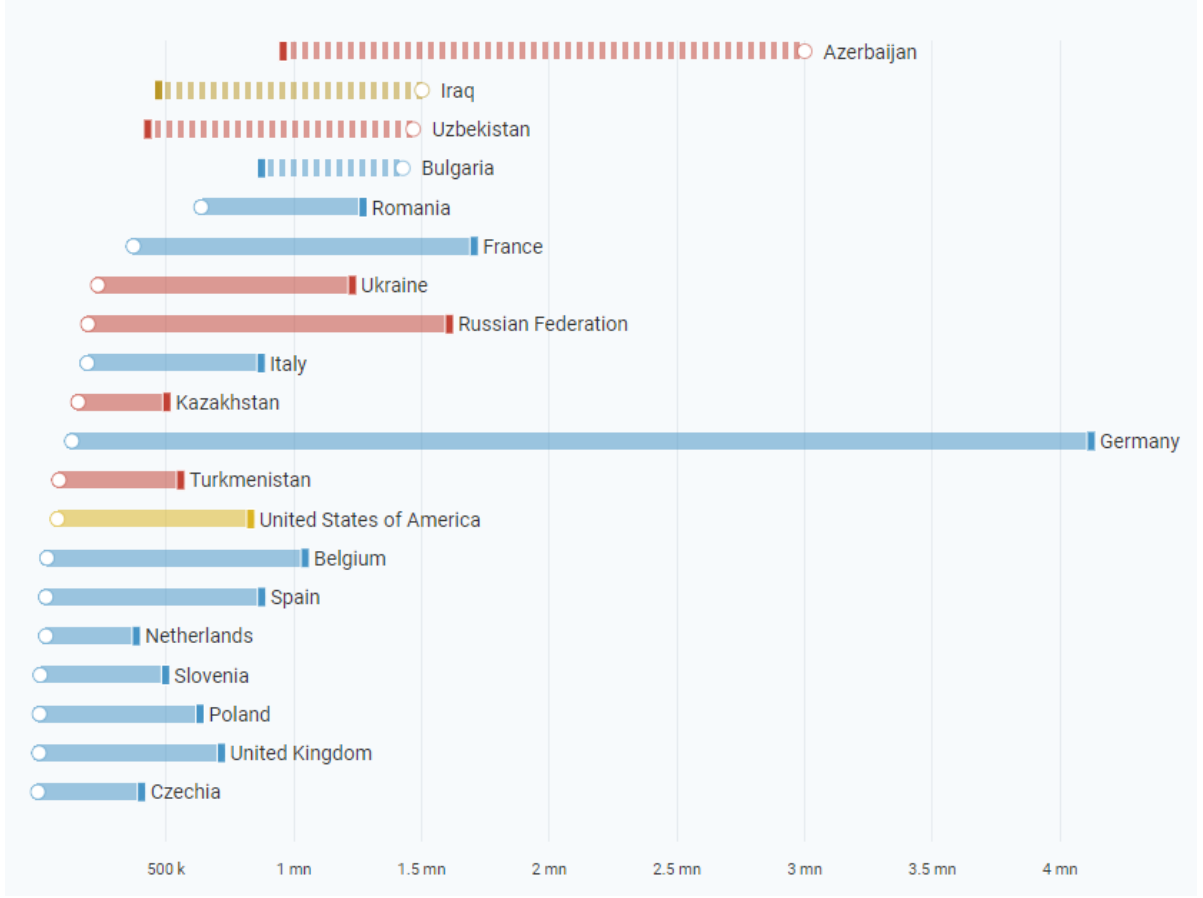
Tablo 5. 843229 GTIP Kodu İçin İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

	İthalatçılar	2019'da ithal edilen değer (bin ABD doları)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ithalattaki payı (%)
1	FRANSA	129,083	5	10,7
2	AMERİKA	101,252	-22	8,4
3	RUSYA	96,233	-9	8
4	ALMANYA	81,71	-18	6,8
5	İNGİLTERE	54,166	-19	4,5
6	KANADA	46,624	-9	3,9
7	POLONYA	43,736	3	3,6
8	ROMANYA	36,541	1	3
9	UKRAYNA	35,299	-29	2,9
10	HOLLANDA	28,848	29	2,4
68	TÜRKİYE	1834	-49	0,2

Kaynak: ITC, 2019

2018-2019 yılları arasında dünya ithalat verileri incelendiğinde il 10 ülkenin kırılımları yukarıda tabloda yer almaktadır. Fransa, Amerika ve Rusya en çok ithalat yapan ülkelerdir. Son 1 yılda birçok ülkenin ithalat değerleri düşse de Fransa, Polonya, Romanya ve özellikle Hollanda'nın ithalatında artış görülmektedir. Türkiye, dünya ithalat sıralamasında 68.sırada yer almakta ve dünya ithalat pazarının %0,2 lik kısmını temsil etmektedir. Türkiye'nin ithalat-ihracat dengesi incelendiğinde, iç pazardaki üretim kapasitesinin yeterli olduğu bu nedenle de ithalat oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Türkiye'nin Uluslararası pazarda ithalatta alt sıralarda, ihracatta ise üst sıralarda yer alması 843229 GTIP kodlu üründe ağırlıklı olarak dış pazara açılması gerektiğini göstermektedir.

Şekil 11. Türkiye'nin 843229 GTIP Kodu İçin İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler

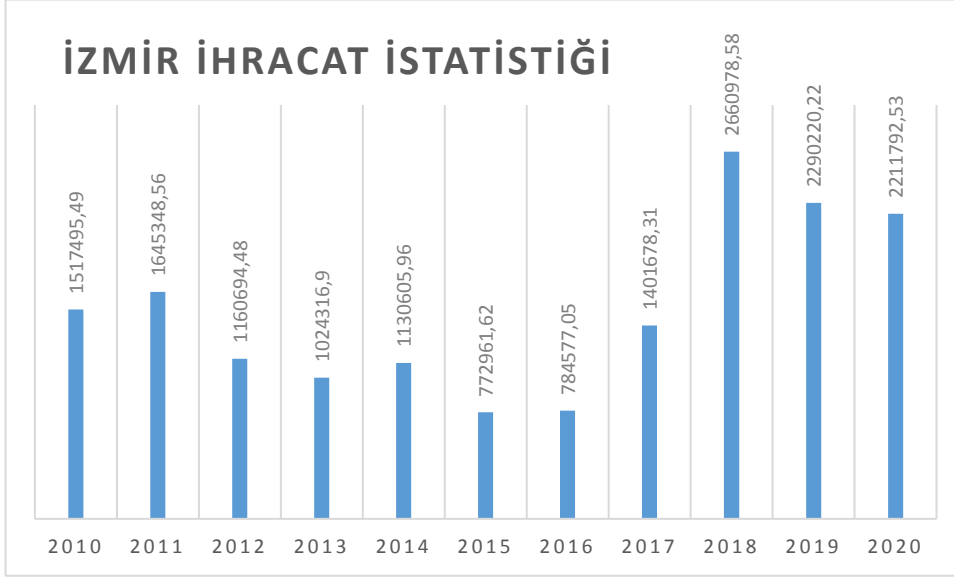

Kaynak: ITC, 2019

843229 GTIP Kodlu ürün altında incelenen tırmıklar, skarifikatörler, kültivatörler, zararlı otları ayıklayan makinalar, çapa makinalarının ithalatında Türkiye'nin 68, ihracatında ise 15.sırada yer alması, Türkiye'nin bu ürün grubu için ihracat potansiyelinin olduğunu ve doğru stratejiler izlenirse dünya pazarından ciddi pay alabileceğini göstermektedir. Birçok ülkede tarımın önemi artarken, yapılacak olan işin yüksek verim ve en az iş gücü ile yapılacak olması da tarım makine ekipmanlarının kullanımını arttırmıştır. Türkiye bu durumu iyi kullanabilirse satışlarını arttırabileceği öngörülmektedir.

Türkiye hedef pazarlarından olan Azerbaycan, Irak, Özbekistan ve Bulgaristan'a öngörülenin üzerinde ihracat gerçekleştirmiştir. Doyuma ulaşmış bu pazarlar dışında Romanya, Fransa, Ukrayna ve Rusya'yı hedef pazarları arasında değerlendirebilmektedir.

Şekil 12. 843229 GTIP Kodlu Ürünün İzmir İli İhracat İstatistiği

Kaynak: OAİB, 2020

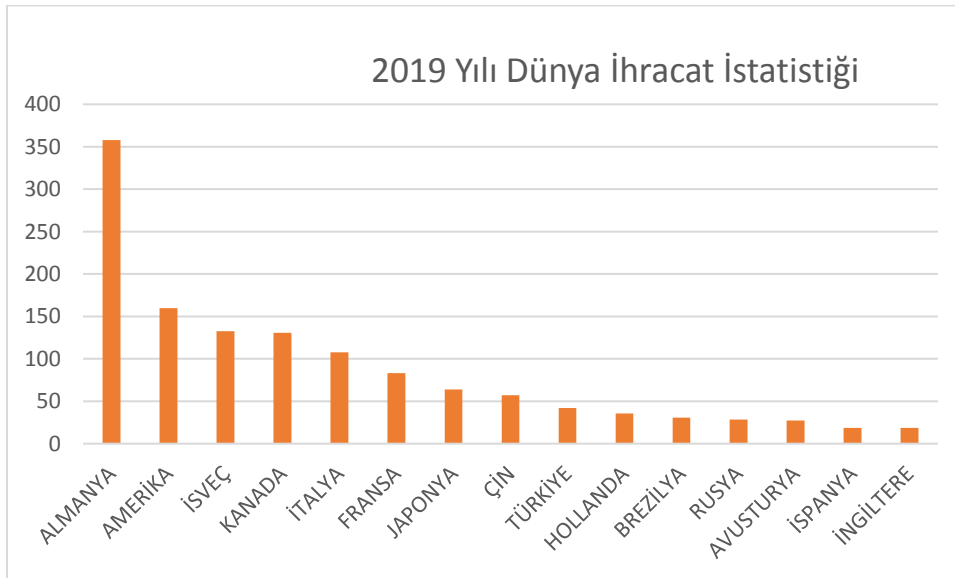
İzmir genelinde 843229 GTIP kodlu ürünün son 10 yıllık İhracat verileri incelendiğinde son 3 yılda ihracat rakamlarında artış olduğu görülmektedir. Artan talebin karşılanabilmesi ve Türkiye'nin ihracat pazarlarında yakaladığı artışın devamlılığının gelebilmesi için doğru adımlar atılması gerekmektedir. Değişen dünya koşullarında piyasa şartlarına uyum sağlanabilmesi, taleplerin doğru anlaşılması ve teknolojinin yakından takip edilmesi ile makine ekipmanlarının geliştirilmesi önem arz etmektedir.

2.1.3. Ekim ve dikim makinaları

Tarla ve bahçede ekim dikimde kullanılan makine ve türevleri için uluslararası ticarete ithalat ve ihracat için kullanılan GTIP kodu 843230 ‘dur.

843230 GTIP kodunun, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ihracat değeri 1,420,933 bin USD olarak görülmektedir (*ITC ihracat istatistikleri*). 2019 yılında dünyada en çok ihracat yapan ilk 10 ülkenin sıralaması, ihracat değerleri ve dünya ihracatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (*Şekil 13, Şekil 14, Tablo 6*).

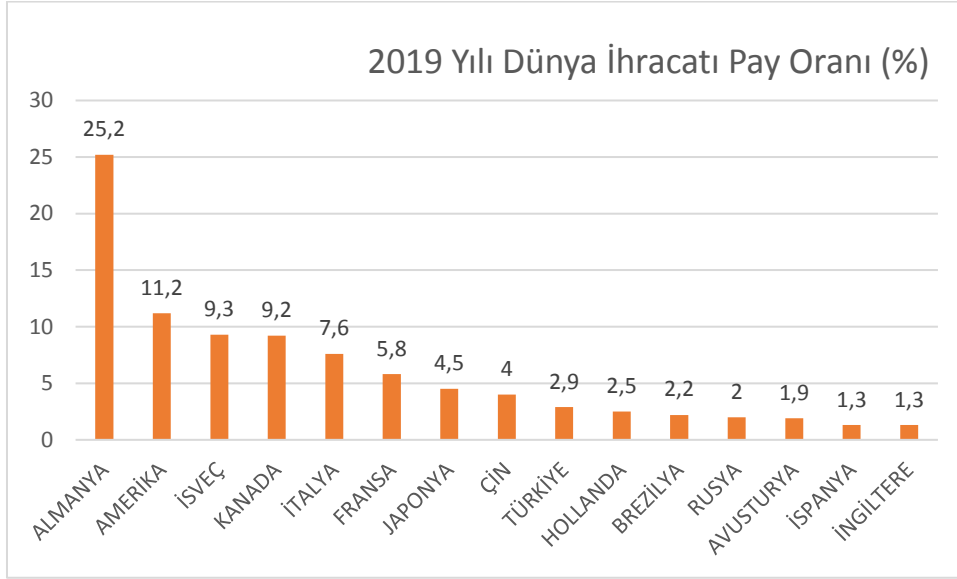
Şekil 13. 843230 GTIP Kodu için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

Uluslararası ölçekte 2019 yılı istatistik verilerine göre en çok ihracat yapan ülkeler Almanya, Amerika, İsveç ve Kanada’dır. Türkiye ise dünya sıralamasında 9.sırada yer almaktadır. Japonya ve Çin, Türkiye’nin hemen üst sırasında yer alırken, Hollanda ve Brezilya Türkiye ile aynı değerlere sahip olarak bir sıra arkada yer almaktadır.

Şekil 14. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 Yılında, ekim ve dikim makinalarında dünyadaki ihracatın %90 oranını oluşturan ilk 15 ülkeden en büyük pay oranına sahip ülke Almanya'dır. Almanya %25,2 lik pay oranı ile ihracat pazarında önemli bir konumda yer almaktadır. Amerika %11,2 lik pay oranı ile 2.sırada yer alırken, diğer ülkelerin pay oranları birbirine yakınlık göstermektedir. Türkiye %2,9 luk pay oranı ile 15.sırada yer alırken Hollanda, Brezilya ve Rusya gibi ülkeler Türkiye'nin hemen alt sırasında yer almakta ve birbirlerine yakın pay oranlarına sahiptirler.

Tablo 6. 843230 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 20 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

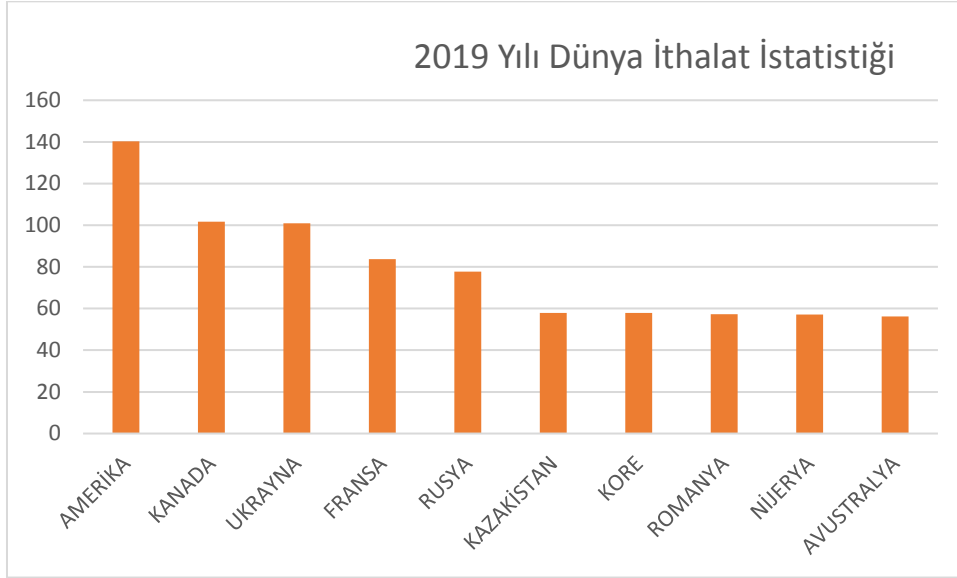
	İhracatçılar	2019'da ihracat edilen değer (bin ABD doları)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ihracat payı (%)
1	ALMANYA	358,035	-8	25,2
2	AMERİKA	159,631	0	11,2
3	İSVEÇ	132,557	11	9,3
4	KANADA	130,518	1	9,2
5	İTALYA	107,595	4	7,6
6	FRANSA	83,011	-13	5,8
7	JAPONYA	63,819	-6	4,5
8	ÇİN	57,112	17	4
9	TÜRKİYE	41,874	23	2,9
10	HOLLANDA	35,756	38	2,5
11	BREZİLYA	30,856	-24	2,2
12	RUSYA	28,292	23	2
13	AVUSTURYA	27,418	-11	1,9
14	İSPANYA	18,662	12	1,3
15	İNGİLTERE	18,566	11	1,3
16	BULGARİSTAN	17,451	48	1,2
17	LİTVANYA	16,795	-11	1,2
18	ÇEK CUMHURİYETİ	9398	27	0,7
19	ARJANTİN	9295	41	0,7
20	GÜNEY AFRİKA	8893	-11	0,6

Kaynak: ITC, 2019

2018-2019 yıllarının ihracat verileri incelendiğinde en çok pazar payına sahip olan ülke Almanya'nın son bir yıl içinde %8 lik değer kaybettiği görülmektedir. Son bir yıl içinde ülkelerin değer artışlarında azalış ve artış meydana gelmesine rağmen dünya pazarındaki yerlerini korumuşlardır. Türkiye %23 lük değer artışı ile 15.sırada yer almaktadır. Türkiye'nin en yakın rakipleri Hollanda, Brezilya, Rusya ve Avusturya' dır. Rusya ve Hollanda son 1 yılda yaşadıkları değer artışı ile Türkiye'nin ciddiye alması gereken rakiplerinden olmuştur. Çin ile aralarında çok fazla fark bulunmayan Türkiye 'nin, doğru stratejiler izlerse piyasadaki pazar payını arttırabileceği öngörülmektedir.

843230 GTIP kodunun, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ithalat değeri 1,402,860 bin USD olarak görülmektedir (*ITC ihracat istatistikleri*). 2019 yılında dünyada en çok ithalat yapan ilk 10 ülkenin sıralaması, ithalat değerleri ve dünya ithalatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (*Şekil 15, şekil 16, Tablo 7*).

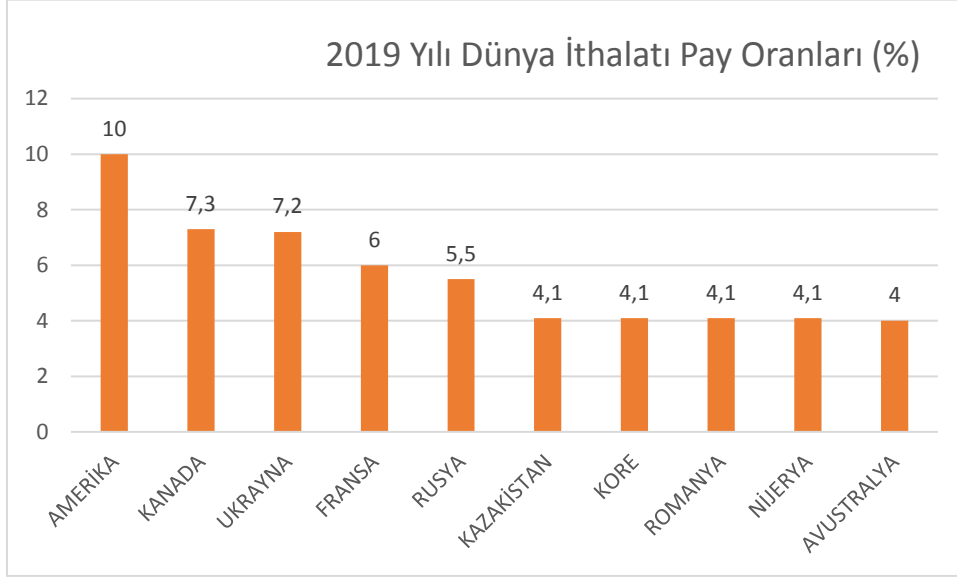
Şekil 15. 843230 GTIP Kodu için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılında dünyada en çok ithalat yapan ülkeler Amerika, Kanada ve Ukrayna'dır. Diğer ülkelerin ithalat verileri birbirine yakınlık göstermektedir. Türkiye ise ithalatta alt sıralarda yer alarak dünya sıralamasında 76.sırada yer almaktadır.

Şekil 16. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılında, ekim ve dikim makinalarında dünyadaki ithalatın %56 sını oluşturan ilk 10 ülkeden en büyük pay oranına sahip ülke Amerika'dır. Diğer ülkelerin pay oranları birbirine yakınlık göstermektedir ve hemen hemen çoğu ülke azda olsa ithalat yaparak birbirine yakın pay oranlarına sahiptirler.

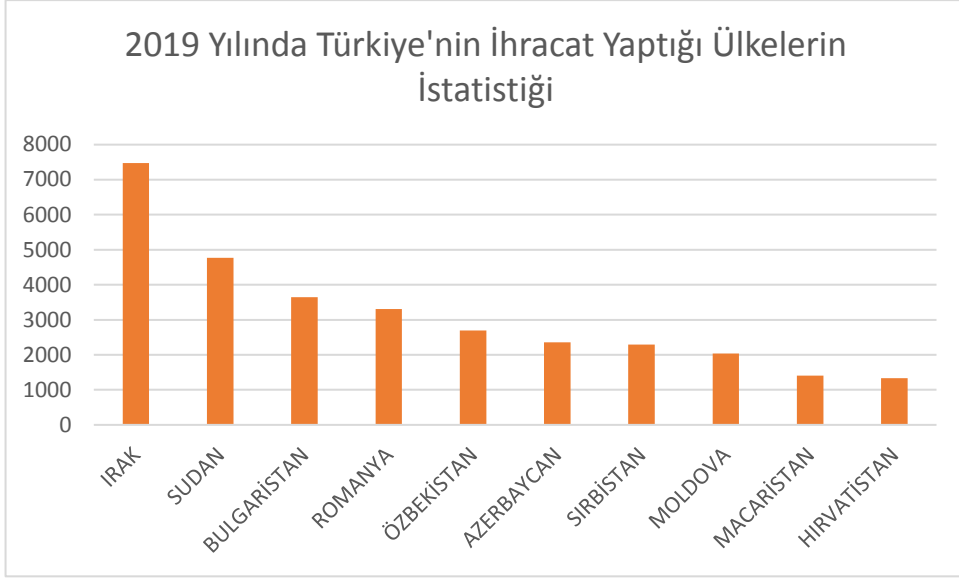
Tablo 7. 843230 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

	İthalatçılar	2019'da ithal edilen değer (bin ABD doları)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ithalattaki payı (%)
1	AMERİKA	140,291	11	10
2	KANADA	101,762	-5	7,3
3	UKRAYNA	100,884	-19	7,2
4	FRANSA	83,774	32	6
5	RUSYA	77,73	-26	5,5
6	KAZAKİSTAN	57,966	43	4,1
7	KORE	57,829	-10	4,1
8	ROMANYA	57,242	-5	4,1
9	NİJERYA	57,095	324	4,1
10	AVUSTRALYA	56,246	8	4

Kaynak: ITC, 2019

2019 İstatistik verilerine göre Amerika, Kanada ve Ukrayna gibi ülkeler 843230 GTIP kodu için en çok ithalatı yapan ilk üç ülke sıralamasında yer almaktadırlar. Son yıllarda ithalat oranlarını arttıran ülkeler arasında Amerika, Fransa, Kazakistan ve Nijerya yer almaktadır. Ukrayna, Rusya, Kore gibi ülkelerde ithalat değerleri düşse de dünya üzerindeki ithalat paylarını korumaktadırlar. Türkiye ithalat sıralamasında 76.sırada yer almaktadır. İhracatta üst sıralarda yer alırken ithalatta alt sıralarda yer alması, Türkiye'nin ithalata yönelmesi gerektiğini göstermektedir.

Şekil 17. 843230 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında Türkiye'nin İhracat Yaptığı Ülkeler

Kaynak: ITC, 2019

Türkiye'nin 2019 yılında yapmış olduğu istatistik veriler incelendiğinde, Türkiye'nin en çok ihracat yapmış olduğu ülkelerin sıralaması yukarıdaki gibidir. Irak, Sudan ve Bulgaristan son bir yılda Türkiye'nin en büyük ihracat potansiyeline sahip olan ülkelerdir. Romanya, Özbekistan, Azerbaycan ve Sırbistan birbirine yakın değerlere sahiptir, Türkiye için de ciddi potansiyele sahip ülkeler arasındadır ve ilerleyen zamanlarda daha da arttırılabilir hedef pazarlarındandır.

Tablo 8. 843230 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

	Türkiye'nin ithalat yaptığı Ülkeler	2019'da ihraç edilen değer (bin ABD doları)	Türkiye'nin ihracatındaki pay (%)	2015-2019 arası yıllık değer artışı (%)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ithalatında sıralaması	Dünya ithalatındaki payı (%)
1	IRAK	7474	17,8	39	150	36	0,6
2	SUDAN	4769	11,4	-1	90	44	0,5
3	BULGARİSTAN	3649	8,7	1	27	13	2,5
4	ROMANYA	3307	7,9	34	32	8	4,1
5	ÖZBEKİSTAN	2696	6,4	42	66	30	0,7
6	AZERBAYCAN	2357	5,6	9	-60	55	0,3
7	SİRBİSTAN	2296	5,5	47	19	32	0,7
8	MOLDOVA	2039	4,9	30	-6	26	0,7
9	MACARİSTAN	1405	3,4	14	-19	14	2,2
10	HIRVATİSTAN	1330	3,2	25	173	25	0,8

Kaynak: ITC, 2019

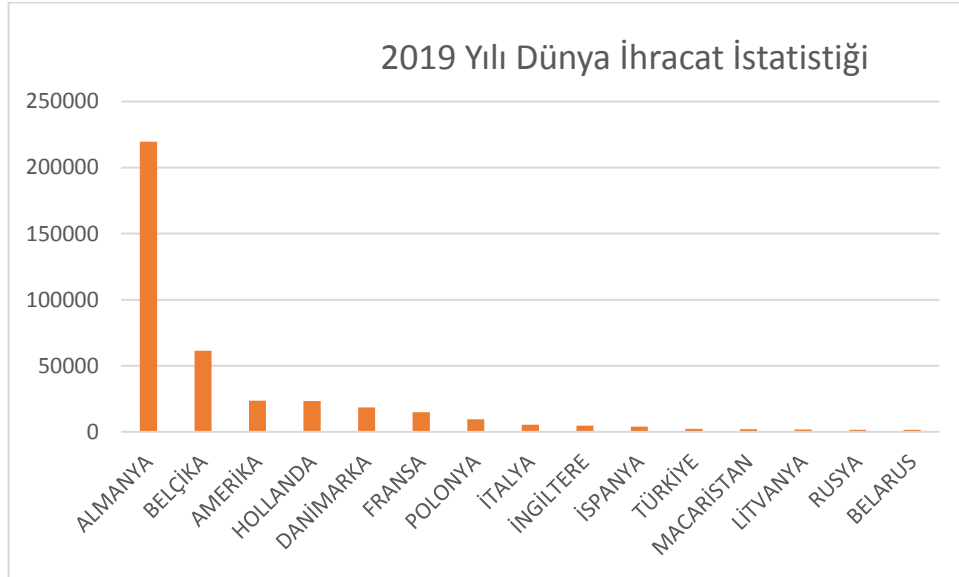
Türkiye'nin 2019 yılında yapmış olduğu ihracatına ait istatistik verilerinin detaylandırılması yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Türkiye son bir sene içinde 843230 GTIP kodu için ihracatta artış yakalayacak ihracat payını arttırmıştır. Özellikle Irak ve Hırvatistan'a olan ihracatında ciddi artış olmuştur. Irak, Sudan en çok ihracat yapılan ilk iki ülke olsa da, ülkelerin sosyo-politik durumları düşünüldüğünde, değişkenlik gösterebilecek pazarlar arasında yer almaktadır. Bulgaristan, Romanya, Özbekistan ve Azerbaycan gibi ülkelere yapılan ihracatlar son yıllarda artış göstermektedir ve Türkiye'nin ihracat pazarı için potansiyeli olan ülkelerdir. Dünya ithalat sıralamasında en çok ithalat yapan ülkeler arasında Romanya, Bulgaristan ve Macaristan yer almaktadır. Bu ülkeler de Türkiye'nin ihracat yaptığı ülkeler arasında yer almaktadır. Doğru strateji ile ihracat potansiyeli olan bu ülkelerde Türkiye'nin kendine daha da geniş pazar payı bulabileceği öngörülmektedir.

2.1.4. Kök ve Yumru Hasat Makinalarının Dünya ve Türkiye İhracat ve İthalat İstatistiği

Kök ve yumru hasat makinaları uluslararası ticarete 843353 GTIP kodu ile işlem görmektedir.

843353 GTIP kodlu ürünün, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ihracat değeri 405,119 bin USD olarak görülmektedir (*ITC ihracat istatistikleri*). 2019 yılında dünyada en çok ihracat yapan ilk 10 ülkenin sıralaması, ihracat değerleri ve dünya ihracatındaki pay oranları aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (*Şekil 18, Şekil 19, Tablo 9*).

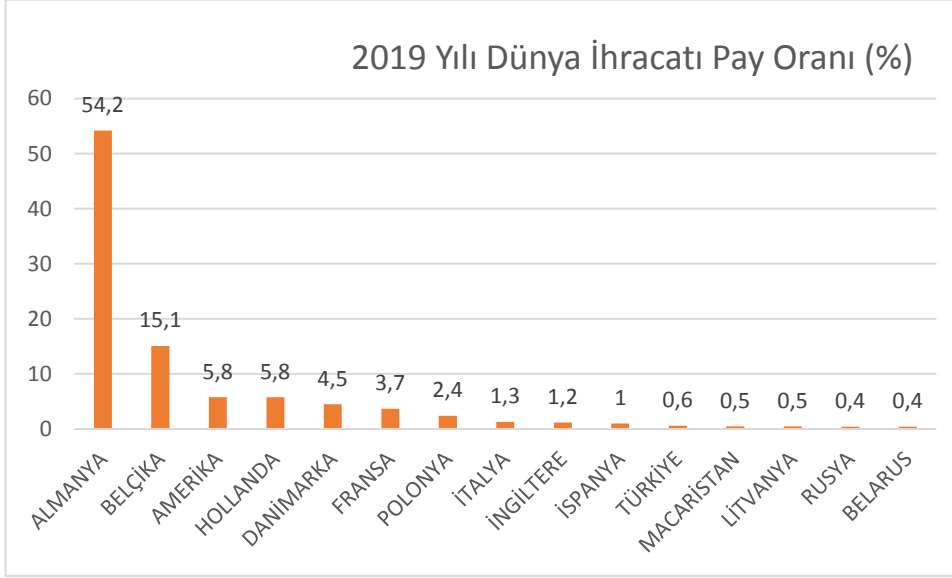
Şekil 18. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

Kök ve yumru hasat makinalarının ihracat verileri incelendiğinde dünyada toplam 52 ülkenin ihracat yaptığı görülmektedir. Almanya 219,523 bin USD lik ihracat yaparak en çok ihracat yapan ülke konumundadır. Belçika, Amerika ve Hollanda takip etmektedir. Türkiye ise dünyada ihracat yapan ülkeler sıralamasında 11.sırada yer almaktadır.

Şekil 19. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 Yılı ihracat pay oranları incelendiğinde Almanya'nın %54,2 ile en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Dünya ihracat pazarının yarısını elinde bulunduran Almanya'yı diğer ülkeler birbirine yakın pay oranları ile takip etmektedir. Belçika %15,1 ile ikinci sırada yer alırken 11.sıralarda yer alan Türkiye'nin ihracatta pay oranı ise %0,6 'dır. Almanya ve Belçika sahip oldukları pazar payları ile yıllar içinde yerlerini korumaya devam etmektedirler. Türkiye'nin dünya pazarında kendine daha iyi yer bulabilmesi için hedef pazarlarını iyi belirlemesi gerekmektedir.

Tablo 9. 843353 GTIP Kodu için İhracat Yapan İlk 15 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

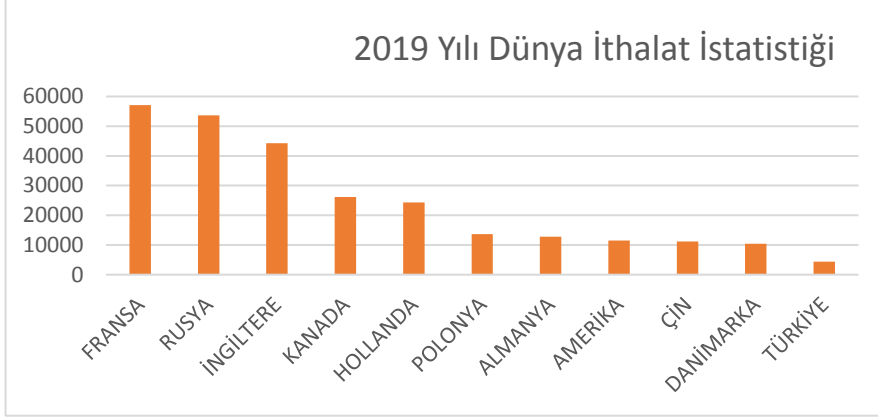
	İhracatçılar	2019'da ihraç edilen değer (bin ABD doları)	2015-2019 arası yıllık değer artışı (%)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ihracatındaki payı (%)
1	ALMANYA	219523	7	-25	54,2
2	BELÇİKA	61373	20	71	15,1
3	AMERİKA	23587	21	49	5,8
4	HOLLANDA	23324	3	-30	5,8
5	DANİMARKA	18411	9	-16	4,5
6	FRANSA	14826	19	5	3,7
7	POLONYA	9621	18	-19	2,4
8	İTALYA	5408	-30	-32	1,3
9	İNGİLTERE	4744	-3	-18	1,2
10	İSPANYA	3983	8	-30	1
11	TÜRKİYE	2251	4	25	0,6
12	MACARİSTAN	2018	9	-49	0,5
13	LİTVANYA	1864	24	61	0,5
14	RUSYA	1561	6	72	0,4
15	BELARUS	1518	-4	-19	0,4

Kaynak: ITC, 2019

Son beş yıllık ve bir yıllık yapılan ihracat değer artışı ve azalışları incelendiğinde birçok ülkenin yıllar içinde değişkenlik gösterdikleri görülmektedir. Almanya, Hollanda, İtalya, İspanya gibi ülkelerin son bir yılda ihracat rakamları azalsa da dünya genelindeki dengeleri çok fazla etkilememiştir. Belçika, Amerika, Türkiye, Rusya ve Litvanya gibi ülkeler ihracatlarını arttırsa da dünya pazarından daha fazla pay alabilmek için yeterli gelmemiştir. Türkiye'nin ihracatta rakipleri düşünüldüğünde, yıllar içinde artan grafiğini daha da yukarı çekebilmesi için ciddi pazarlar edinerek ihracatını geliştirmesi gerekmektedir.

843353 GTIP kodlu ürünün, 2019 dünya istatistik verilerinde toplam ithalat değeri incelendiğın, ithalat yapan ilk 10 ülkenin ve Türkiye'nin sıralaması aşağıdaki grafiklerde ve tabloda detaylandırılmıştır (Şekil 20, Şekil 21, Tablo 8).

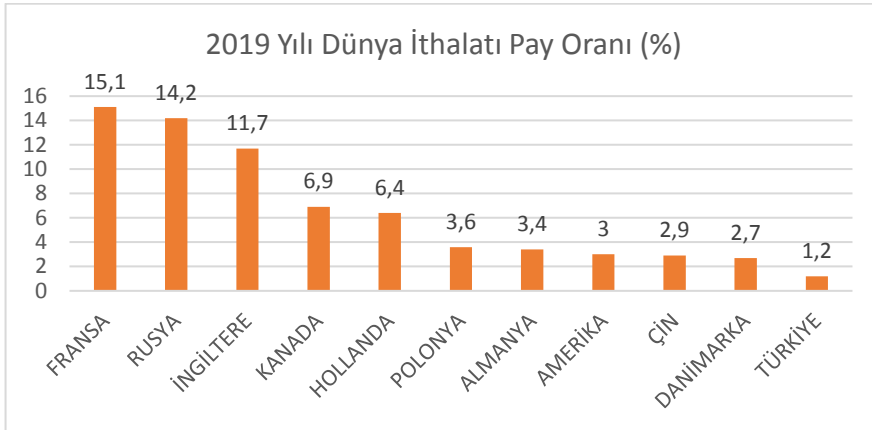
Şekil 20. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkeler (Bin Dolar)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılı dünya istatistik verilerine göre en çok ithalat gerçekleştiren ülkeler sıralamasında ilk üçte Fransa, Rusya ve İngiltere yer almaktadır. Diğer ülkelerin sıralamaları birbirine yakın olup Türkiye ise ithalatta 19.sırada yer almaktadır.

Şekil 21. 843353 GTIP kodlu ürünler için 2019 Yılında En Çok İthalat Yapan Ülkelerin Pay Oranı (%)

Kaynak: ITC, 2019

2019 yılında ithalat pay oranlarının ihracat pay oranlarına göre daha dengeli olduğu görülmektedir. Fransa %15,1 , Rusya %14,2 ve İngiltere %11,7 ile birbirlerine yakın oranlara sahiptir. Türkiye %1,2 lik pay oranı ile alt sıralarda yer alması, bu ürünün iç pazarda talebini karşılandıktan sonra ihracata yönelmesi gerektiğini göstermektedir.

Tablo 10. 843353 GTIP Kodu için İthalat Yapan İlk 10 Ülkenin 2019 Yılı İstatistik Verileri

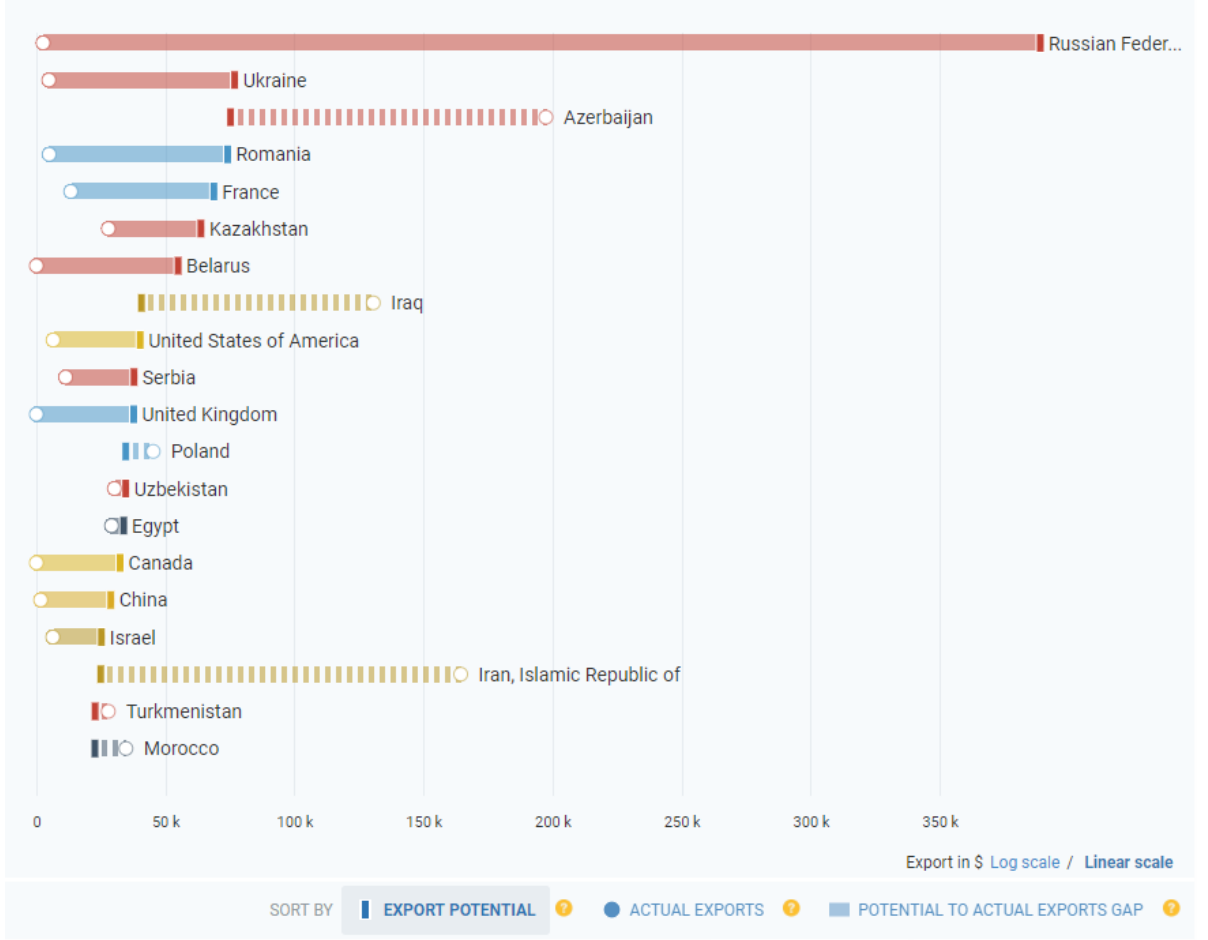
	İthalatçılar	2019'da İthal edilen değer (bin ABD doları)	2015-2019 arası yıllık değer artışı (%)	2018-2019 arası yıllık değer artışı (%)	Dünya ithalatındaki payı (%)
1	FRANSA	57097	2	-19	15,1
2	RUSYA	53614	7	-17	14,2
3	İNGİLTERE	44286	10	-1	11,7
4	KANADA	26174	25	79	6,9
5	HOLLANDA	24316	1	-34	6,4
6	POLONYA	13664	16	-44	3,6
7	ALMANYA	12826	6	-24	3,4
8	AMERİKA	11454	1	18	3
9	ÇİN	11152	4	-17	2,9
10	DANİMARKA	10368	20	-41	2,7
19	TÜRKİYE	4403	-11	-44	1,2

Kaynak: ITC, 2019

Son beş yıllık ve bir yıllık ithalat değerleri incelendiğinde birçok ülkenin ithalat oranlarında artış olurken Türkiye’de azalma gerçekleşmiştir. Bu durum Türkiye’nin ihracata daha fazla yöneldiğini göstermektedir. Kanada ve Amerika ithalatlarında artışa giderken, en büyük pazarlardan olan Fransa ve Rusya’da az da olsa azalma olmuştur.

İthalat yapan ülkelerin Türkiye ile yaptığı ticaret incelendiğinde , Türkiye için en üst sıralarda olmasa da Türkiye’nin hedef pazarları arasında olabilecek ülkeler sıralamasında yer almaktadırlar. Türkiye doğru stratejiler ile ilerleyebilirse, ithalat potansiyeli yüksek olan ülkelere özellikle Rusya ve Fransa’ya olan ihracatını arttırabilir.

Şekil 22. Türkiye'nin 843353 GTIP Kodu için İhracat Potansiyeli Olan Ülkeler

Kaynak: ITC, 2019

Türkiye'nin 843353 GTIP kodlu kök veya yumru hasat makinesi ihracatı için en büyük potansiyele sahip pazarları Rusya, Ukrayna ve Azerbaycan' dır. Rusya'nın ihracat potansiyeli yüksek olup 382,6 bin dolarlık daha ek ithalat yapılabileceği öngörülmektedir.

Son bir yıl içerisinde Türkiye en fazla ihracatını, Azerbaycan, İran ve Irak'a gerçekleştirmiştir. Polonya ve Fas'a ise potansiyellerinin üzerinde ihracat yaparak kendine bu ülkelerde de pazar payı edinmiştir. Romanya, Fransa ve Kazakistan ihracat potansiyelleri açısından düşünüldüğünde Türkiye'nin hedef pazarları arasında yer alabileceği öngörülmektedir.

3.Sektöre Dair Değerlendirmeler ve Devlet Destekleri

3.1. Sektör Değerlendirmesi

Tarım sektörü son yıllarda gerçekleşen küresel piyasa değişkenlikleri, ekonomik krizler, hayvan hastalıkları ve iklim değişikliklerinden olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle de tarım sektöründe verimliliğin artırılması, kısa zamanda üretimin tamamlanması ve daha az iş gücünün kullanılması önemli hale gelmektedir. Tarım sektörünün makineleşme yolunda ilerlemesi ve sektörün gelişmesine ve verimli üretimin artmasına olanak sağlamaktadır. Tarımda makine tekniğinin uygulanması köklü sosyal, kültürel ve ekonomik değişimlere de neden olmuştur. Makine kullanılması, kırsal kesimde yapılan işlerin kolaylaşmasını ve daha kısa zamanda yapılmasını sağlamıştır. Bu durum, kırsal alanda günlük yaşamı olumlu yönde etkilemiş ve sosyal değişimlere neden olmuştur.

Ülkemizde tarım makineleri imalatçıları genellikle orta ve küçük işletmeler durumundadır. Özellikle küçük üreticilerin büyük çoğunluğu, yöresel olarak ve atölyelerde üretim yapmaktadırlar. Tarım makineleri üretiminin genellikle, bu konuda yeterli olmayan, tarım makineleri eğitimi almamış kişilerce yapılması ve genellikle başka makinelerin benzerinin yapılması yönteminin uygulanması büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, bu makinelerin belirli kalite ve standartlara sahip olmasını zorlaştırmakta hatta imkansız hale getirmektedir. Diğer yandan çiftçilerimizin alım gücünün yetersiz olması sebebiyle bazen fiyat-performans karşılaştırması yapılmadan muadillerine göre düşük fiyata sahip olanın cazibesine kapılıp kalitesiz, servis ve yedek parça sıkıntısı yaşayacağı makineler aşmak zorunda kaldıkları hususu da maalesef gerçektir.

Küçük firmaların kalitesiz ürünlerle pazara girmesi de, Türk mallarının imajını zedeleyen hususlardan biridir. Bu bağlamda Türk mallarına ilişkin olumlu imajın sağlanmasında tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesi ve fuarlara katılımın teşvik edilmesi, önem arz etmektedir. Ayrıca kaliteden ödün verilmemesi ve ithalatçı ülkelerde ofis-mağaza işletmeciliğine gidilmesinin, ihracat potansiyeli açısından önem kazanmasını sağlayan diğer hususlardan biridir.

Günümüzde bilgiye erişimin kolaylığı ile iletişim olanakları artmış, her sektörde sanayinin gelişmesini sağlamıştır. Yeni pazarlama teknikleri (e-ticaret gibi) ve müşteri odaklı pazar stratejileri ile ürünlere yeni ve hızlı pazar alanları ortaya çıkartmaktadır.

Tarım makinelerinin ülkemiz tarımında kullanılmasında da, istenilen düzeye ulaşamama sorunu bulunmaktadır. Bunun nedenleri de şöyle sıralanabilir: işletmelerin satın alma gücünün yetersizliği, kullanıcıların gerekli teknik bilgiye sahip olamaması yani eğitim eksikliği, işletme ve parsel büyüklüklerinin küçük olması ve buna uygun makine setlerinin bulunmaması gibi durumlardır.

3.2. Devlet Destekleri ve Marka Kalite Yönetimi Hakkında

KOBİ'lere yönelik açılan ihracat destekleri, özellikle markalaşma ve Turquality gibi destek programları, KOBİ özelliğinde olan makine üreticileri için yön gösterici olabilmektedir. Özellikle dış pazara açılma, pazar analizi, üretimde kullanılan hammadde alımı destekleri vb. alanlarda uygun devlet desteği alternatiflerinin belirlenmesi ve başvuru süreçlerinin başlatılması açısından <https://kolaydestek.gov.tr/> internet adresi üzerinden birçok faydalı bilgiye ulaşmak mümkündür.

Turquality, dünyanın devlet destekli ilk ve tek markalaşma programıdır. Türk” ve “Kalite” kelimelerinin birleşiminden oluşmuştur. Turquality, bir sertifikasyon veya belgelendirme olmayıp, Turquality şirket içerisindeki üretim süreçlerinden pazarlamaya, satış süreçlerinden satış sonrası verilen hizmetlere kadar tüm süreçleri kapsayan, uluslararası pazarlarda kaliteli Türk malı imajının oluşturulmasını sağlayan bir destek programıdır. Ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu sektörlerde, markalaşma potansiyeli olan üretimden satış sonrası verilen hizmetlere kadar bütün süreç yönetimi ele alınmaktadır. Böylece program kapsamındaki işletme marka konumlarının güçlendirilmesi, uluslararası pazarlara açılmalarının hızlandırılması, pazarlarda kaliteli Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesini amaçlamaktadır. Özetle Turquality programının amaçları; markalaşma bilinci ve sürecinin hız kazanması, Türk mallarının dış pazarda tutundurulması ve Türk malı imajının sağlanmasıdır.

Turquality programının 2 önemli ön koşulu vardır. Müracaat eden markanın Türkiye’de tescilinin yapılmış olması ilk ön koşulu oluşturmaktadır. Yurt dışında, ibraz edeceği iş planında belirtilecek hedef pazarlarının en az birinde aynı markanın tescil edilmiş olması ikinci ön koşulu oluşturmaktadır. Turquality program başvurusu ön koşullarını sağlayan firma ve markalar, değerlendirme kriterleri neticesine göre Turquality veya marka programı kapsamına dahil edilmektedir. %50 oranında, 12 ana destek kalemi altında desteklenir ve Turquality destekleri 4 yıl süresince alınabilir.

Kaliteli üretimiyle uluslar arası pazarlarda giderek kendine daha fazla yer edinen Türk Makine Sektöründe, Markalaşma bilincinin arttırılması için sadece makine sektörüne özel bir marka olan **TURQUM** markası yaratılmıştır. Bu markanın işleyiş mekanizması, sadece son ürünün test ve kontrolüne yönelik bir sistem olmayıp, aynı zamanda üreticinin tüm üretim sisteminin belli bir yeterlilik ve kalitede olmasını öngören tarafsız ve sistematik bir yaklaşımdır. Bir Ürün Uygunluk Markası olan **TURQUM**, ürünün önceden belirlenmiş olan ürün standartlarına ve teknik şartlara uygunluğunun belgelendirme süreci sonunda onaylanması ile ürüne iliştilen bir logodur. Makine ve Aksamları konusunda üretici veya üretici-ihracatçı firmaların OAİB'ye yapacakları başvuru sonrasında, gerekli ön şartları sağlamaları halinde üretim yerinde yapılacak denetimler sonrasında kullanım hakkını elde edebilecekleri bu marka zorunlu olmayıp, başvuru kapsamındaki ürünlerin ilgili OAİB Ürün Şartnamelerine uygunluğu tespit edildikten sonra kullanılabilir. Detaylı bilgilendirmeye <http://www.turqum.com/tr> internet adresinden ulaşılabilir.

Belirli zaman aralıklarında devlet destekli hibe programlarından faydalanabilmek için de anlık olarak takibin ve başvuruların yapılması gerekmektedir. <https://www.devletdestekli.com/> internet adresinden de güncel hibe programı bilgilerine ulaşılabilir.

KAYNAKLAR

ITC Export Potential Map

ITC Trade Map “<https://www.trademap.org/Index.aspx>”

POMSAD “*Vakum Pompalar için 2020 Yılı Türkiye İhracat Verileri*”

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri “*OAİB Resmi Raporu 2020*”

TARMAKBİR ve MAKFED “*Tarım ve Makine Sanayi Etkileşim Raporu Mayıs 2020*”

MAKFED “*Makine ve İmalat Sektörü Türkiye ve Dünya Değerlendirme Raporu Temmuz 2020*”